

§ 209

Helsingin kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen hyväksyminen

HEL 2019-002913 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

- hyväksyä kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 386 782 745,66 euroa.

- hyväksyä tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Alla olevien liikelaitosten yli-/alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti ko. liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli-/ alijäämä	2018 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 808 508,29
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	ylijäämä	7 345 228,65
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	ylijäämä	34 451,09
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	834 896,90
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	5 383 961,62

Alla olevien rahastojen yli-/alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli-/ alijäämä	2018 euroa
Asuntotuotantorahasto	alijäämä	-8 266 464,09
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	3 797,46
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 532 920,18
Innovaattiorahasto	alijäämä	-2 548 580,14

- hyväksyä muun toiminnan tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavasti:

	2018 euroa
Kamppi-Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	10 252 840,92
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	4 556 098,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	5 130 599,97
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaruudesta syntyntä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin	390 188 044,06

Samalla kaupunginvaltuusto päätti, että innovaatorahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa.

Edelleen kaupunginvaltuusto päätti, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa.

Vielä kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavat kolme toivomuspontta:

- 1 Selvitetään mahdollisuudet painottaa nykyistä paremmin ympäristö- ja ilmastovaikutuksia investointipäätöksiä tehtäessä. (Mari Holopainen)
- 2 Selvitetään mahdollisuudet tuoda päästövähennystavoitteiden seuranta valtuustolle nykyistä perusteellisemmin käsiteltynä ja korkeammin priorisoituna. (Mai Kivelä)
- 3 Selvitetään mahdollisuudet lisätä päätösten pitkän tähtäimen hyvinvointivaikutusten ja erityisesti mielenterveysvaikutusten painottamista sosiaali- ja terveystoimialan talouden suunnittelussa. (Alviina Alametsä)

Käsittely

Puheenjohtajan ehdotuksesta kaupunginvaltuusto hyväksyi menettelyn, että esityslistan asioiden 7 ja 8 kohdalla keskustelu käydään yhdessä. Keskustelun kuluessa on tehtävä molempia asioita koskevat ehdotukset.

Keskustelun kuluessa ehdotettiin hyväksyttäväksi kolme toivomuspontta.

Valtuutettu Mari Holopainen ehdotti valtuutettu Reetta Vanhasen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet painottaa nykyistä paremmin ympäristö- ja ilmastovaikutuksia investointipäätöksiä tehtäessä.

Valtuutettu Mai Kivelä ehdotti valtuutettu Atte Harjanteen kannattamana hyväksyttäväksi seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet tuoda päästövähennystavoitteiden

seuranta valtuustolle nykyistä perusteellisemmin käsiteltynä ja korkeammin priorisoituna.

Valtuutettu Alviina Alametsä ehdotti valtuutettu Eva Biaudet'n kannattamana seuraavan toivomusponnen:

Selvitetään mahdollisuudet lisätä päätösten pitkän tähtäimen hyvinvointivaikutusten ja erityisesti mielenterveysvaikutusten painottamista sosiaali- ja terveystoimialan talouden suunnittelussa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi ensin yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Äänestysjärjestys

Toivomusponsien hyväksymisestä äänestettiin erikseen.

1 äänestys

Valtuutettu Mari Holopaisen ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuudet painottaa nykyistä paremmin ympäristö- ja ilmastovaikutuksia investointipäätöksiä tehtäessä.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 49

Zahra Abdulla, Linda Ahlblad, Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Laura Kolbe, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Anna Laine, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 6

Amos Ahola, Pia Kopra, Otto Meri, Dani Niskanen, Matti Parpala, Ilkka Taipale

Tyhjä: 24

Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Terhi Koulumies, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Mia Nygård, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Poissa: 6

Tuula Haatainen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mai Kivelän ehdottaman toivomusponnen.

2 äänestys

Valtuutettu Mai Kivelän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus EI

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuudet tuoda päästövähennystavoitteiden seuranta valtuustolle nykyistä perusteellisemmin käsiteltynä ja korkeammin priorisoituna.

EI-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 52

Zahra Abdulla, Linda Ahlblad, Amos Ahola, Heidi Ahola, Alviina Alalmetsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Eva Biaudet, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Mia Haglund, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivekäs, Mai Kivelä, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Kauko Koskinen, Anna Laine, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Tomi Sevander, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhanen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 4

Pia Kopra, Dani Niskanen, Mika Raatikainen, Ilkka Taipale

Tyhjä: 22

Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Laura Finne-Elonen, Juha Hakola, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Jussi Niinistö, Mia Nygård, Jaana Pelkonen, Mari Rantanen,

Risto Rautava, Daniel Sazonov, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen

Poissa: 7

Tuula Haatainen, Otto Meri, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen.

3 äänestys

Valtuutettu Alviina Alametsän ehdottama toivomusponsi JAA, vastustus Ei

JAA-ehdotus: Selvitetään mahdollisuudet lisätä päätösten pitkän tähtäimen hyvinvointivaikutusten ja erityisesti mielenterveysvaikutusten painottamista sosiaali- ja terveystoimialan talouden suunnittelussa.
Ei-ehdotus: Vastustaa

Jaa-äännet: 66

Zahra Abdulla, Linda Ahlblad, Amos Ahola, Heidi Ahola, Alviina Alametsä, Maija Anttila, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Jussi Chydenius, Fatim Diarra, Laura Finne-Elonen, Mia Haglund, Atte Harjanne, Martina Harms-Aalto, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Emma Kari, Mikko Kiesiläinen, Otso Kivikkäs, Mai Kivelä, Tapio Klemetti, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Anu Korppi, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Anna Laine, Petra Malin, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltonen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Nasima Razmyar, Laura Rissanen, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Ei-äännet: 2

Otto Meri, Ilkka Taipale

Tyhjä: 11

Mika Ebeling, Juha Hakola, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Heimo Laaksonen, Seija Muurinen, Mia Nygård, Matti Parpala, Risto Rautava, Ulla-Marja Urho, Jan Vapaavuori

Poissa: 6

Tuula Haatainen, Wille Rydman, Osmo Soininvaara, Sampo Terho, Pilvi Torsti, Paavo Väyrynen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Alviina Alametsän ehdottaman toivomusponnen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin tilinpäätös 2018
- 2 Tunnusluvut 2017 ja 2018 lopullisilla väestötiedoilla

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kaupunginhallitus on 18.3.2019 §196 käsitellyt ja allekirjoittanut Helsingin kaupungin tilinpäätöksen.

Kaupungin taloutta on hoidettu pitkäjänteisesti ja se on vahvalla pohjalalla. Kaupungin tilikauden tulos oli 386,8 miljoonaa euroa ollen 199 miljoonaa euroa talousarviota parempi. Vuoden 2017 tulos oli 483,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2016 tulos 470,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2018 tulos mahdollistui, kun toimintakate toteutui talousarviota parempana (81,3 miljoonaa euroa) ja vero- sekä valtionosuustulot kasvoivat talousarviossa ennakoitua enemmän (106 miljoonaa euroa). Myös koromenot olivat talousarviota pienemmät (12 miljoonaa euroa).

19.06.2019

Asia/8

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

19.06.2019

	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	355 971 091,95	327 589 174,96
Maksutuotot	226 854 683,31	229 428 776,94
Tuet ja avustukset	45 056 170,59	48 768 874,68
Vuokratuotot	366 845 509,96	363 403 719,41
Muut toimintatuotot	160 332 394,21	210 545 201,03
	1 155 059 850,02	1 179 735 747,02
Valmistus omaan käyttöön	163 191 932,08	135 068 816,47
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 372 450 789,98	-1 353 555 699,09
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-333 795 876,83	-334 559 819,87
Muut henkilösivukulut	-55 547 989,20	-66 023 072,19
Palvelujen ostot	-1 772 720 418,21	-1 703 349 213,91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-206 980 202,53	-192 186 276,91
Avustukset	-310 104 211,24	-311 648 833,92
Vuokratulut	-222 588 144,12	-196 655 233,23
Muut toimintakulut	-18 632 923,25	-17 187 757,01
	-4 292 820 555,36	-4 175 165 906,13
TOIMINTAKATE	-2 974 568 773,26	-2 860 361 342,64
Verotulot ja valtionosuudet		
Verotulot	3 416 582 438,52	3 380 795 434,38
Valtionosuudet	197 308 024,00	220 441 998,00
	3 613 890 462,52	3 601 237 432,38
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	77 739 097,40	79 827 098,22
Muut rahoitustuotot	52 458 862,78	36 306 338,55
Korkokulut	-16 869 668,34	-18 133 668,08
Muut rahoituskulut	-653 709,26	-975 639,15
	112 674 582,58	97 024 129,54
VUOSIKATE	751 996 271,84	837 900 219,28
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-346 801 421,80	-354 807 206,58
	-346 801 421,80	-354 807 206,58
Satunnaiset erät		
Satunnaiset kulut	-18 412 104,38	0,00
	-18 412 104,38	0,00
TILIKAUDEN TULOS	386 782 745,66	483 093 012,70
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 308 079,71	3 815 918,85
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 014 755,18	-3 892 770,20
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	20 105 669,48	-1 626 248,16
	19 812 344,95	-1 703 099,51
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ (-)	406 595 090,61	481 389 913,19

Maanmyyntituloja kertyi talousarviossa ennakoitua (100 miljoonaa euroa) enemmän, yhteensä 123 miljoonaa euroa (toteuma 143 miljoonaa euroa vuonna 2017).

Kaupungin ulkoisten toimintamenojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,8 prosenttia. Kasvu oli maltillinen verrattuna menokasvuun muissa suurissa kaupungeissa tai koko kuntakentällä. Kaupungin toimintamenot alittivat talousarvion 38 miljoonaa euroa.

Kaupunkistrategian käyttötalouden toimintamenoja mitoittavan taloustavoitteen mukaiset menot kasvoivat vuonna 2018 noin 2,0 prosenttia. Kyseiset menot toteutuivat noin 58 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä. Määrärahojen alitus johtui osaltaan eräiden keskitetyistä varattujen määrärahojen alittumisesta (mm. keskitetyt tietotekniikkamenot sekä henkilöstömenojen jaksotusmuutokset) sekä vaalien kustannusten toteutumisesta talousarviossa ennakoitua matalampina (ei maakuntavaaleja 2018 ja vain yksi kierros presidentinvaaleja). Lisäksi Kaupunkiympäristön toimialalla eräät menot toteutuivat talousarviota pienempinä (kaupunkirakenne-talousarviokohdan henkilöstömenot, asuntotuotannon menot sekä tuki HKL:lle).

Verotuloja kertyi 3 416,6 miljoonaa euroa eli kokonaisverotulot toteutuivat 83,6 miljoonaa euroa talousarviota korkeampina. Verotuloa kertyi yhteisöverotuotot ja kiinteistövero mukaan luettuna 1,1 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuoden 2018 alusta Helsingin kunnallisveroprosenttia laskettiin puolella prosentilla. Helsingin verotulojen kehitys oli parempi kuin maassa keskimäärin, vaikka Helsinki alensi veroprosenttiaan. Helsingin ansiotuloveropohja on kasvanut viime vuosina paremmin kuin maassa keskimäärin.

Valtionosuustilitykset olivat 197,3 miljoonaa euroa ja ne laskivat noin 23 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna kilpailukykysovimukseen liittyvien leikkausten sekä verotulopohjan eroihin liittyvän valtionosuuksien tasauksen kasvun seurauksena.

Vuosikate 752 miljoonaa euroa toteutui 206 miljoonaa euroa talousarviota korkeampana, mutta selvästi edellisvuotta heikompana (838 miljoonaa euroa vuonna 2017). Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin.

	2018	2017	2016	2015	2014
Vuosikate, milj. euroa *)	752,0	837,9	807,4	265,1	480,7
Vuosikate % poistoista *)	216,8	236,2	239,4	68,7	117,8
Vuosikate, euroa/asukas *)	1157	1300	1270	422	773

*) Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön muutoksen 2017 vaikutukset huomioitu vuodesta 2016 alkaen

Kaupungin investointien toteuma vuonna 2018 oli liikelaitosten investoinnit (pääosin HKL -liikelaitoksen joukkoliikenneinvestointeja) huomioiden 625 miljoonaa euroa eli jokseenkin edellisen vuoden tasolla (621 miljoonaa vuonna 2017).

Helsingin investointitaso oli vuoden 2017 tapaan korkea. Kahtena edellisenä vuonna Helsingin investointitaso on kasvanut merkittävästi aikaisemmista vuosista.

Talousarviossa investointeihin oli varattu määrärahaa (ilman liikelaitoksia) yhteensä 571,5 miljoonaa euroa. Talousarviovuodelle edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneiden määrärahojen perusteella myönnettyjen sekä muiden ylitysoikeuksien jälkeen investointeihin käytettävissä olleet määrärahat olivat yhteensä 694,3 miljoonaa euroa, josta käytettiin yhteensä 516 miljoonaa euroa eli 74 prosenttia. Liikelaitosinvestointeihin oli talousarviossa varauduttu yhteensä 181,7 milj. eurolla, joista toteutui yhteensä 109,1 milj. euroa eli 60 prosenttia.

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	751 996 272	837 900 219
Satunnaiset erät	-18 412 104	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-107 179 778	-173 704 368
	626 404 390	664 195 851
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-625 292 354	-621 442 850
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 933 227	9 667 190
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	137 672 086	192 630 878
	-475 687 041	-419 144 782
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	150 717 348	245 051 069
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-120 031 492	-12 283 053
Antolainasaamisten vähennys	70 302 313	69 482 771
	-49 729 179	57 199 718
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-105 849 049	-165 307 750
	-105 849 049	-165 307 750
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-64 475 015	10 267 678
Vaihto-omaisuuden muutos	4 533 008	-4 899 610
Saamisten muutos	-14 884 474	21 756 900
Korottomien velkojen muutos	4 544 304	32 630 470
	-70 282 177	59 755 438
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-225 860 405	-48 352 594
RAHAVAROJEN MUUTOS	-75 143 056	196 698 475
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 241 418 100	1 316 561 156
Rahavarat 1.1.	1 316 561 156	1 119 862 681
	-75 143 056	196 698 475

Toiminnan ja investointien rahavirta toteutui 150,7 miljoonaa euroa positiivisena. Tämä keskeinen kaupungin talouden tilannetta kuvaava

tunnusluku toteutui heikompana kuin edellisenä vuonna (245 miljoonaa euroa 2017). Syynä edellistä vuotta matalampaan tasoon oli alempi vuosikatteen taso.

Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta on ollut vuosina 2016–2018 ylijäämäinen ja se on parantanut rahoituslaskelman tunnuslukuja.

Uusia pitkäaikaisia talousarviolainoja ei nostettu. Kaupungin lainakanta aleni 1 100 miljoonaan euroon (sisältäen HKL:n rahalaitoslainat). Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin yhteensä 106 miljoonaa euroa. Lyhennykset rahoitettiin ylijäämäisestä toiminnan ja investointien rahavirrasta.

Kaupungin rahat ja pankkisaamiset ovat pienentyneet kuluneella tilikaudella 75 miljoonaa euroa. Kassavarojen määrän väheneminen johtuu toiminnan ja investointien rahavirran edellistä vuotta heikommasta tasosta, pitkäaikaisten lainojen lyhentämisestä ja antolainojen kasvusta. Kaupungin maksuvalmius oli vuoden lopussa 91 päivää.

Kaupungin rahavaroihin sisältyy 428 miljoonaa euroa tytäryhteisöjen varoja kaupungin konsernitilillä, ts. kaupungin lyhytaikaista velkaa tytäryhteisöille, sekä vastaavasti 81 miljoonaa euroa henkilöstökassavaroja, ts. lyhytaikaista velkaa kaupungin henkilöstökassalle.

Muissa maksuvalmiuden muutoksissa kohdassa toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset näkyy kaupungin maksuvalmiutta alentavana eränä Asuntotuotantopalveluiden niin sanotun kaupungin sisäisen käyttötililuoton käytön kasvu. Tämä johtui huomattavasti kasvaneesta tuotantomäärästä sekä urakoiden kustannusten kasvusta.

	2018	2017	2016	2015	2014
Toiminnan ja investointien rahavirta, (kertymä v. 2014 - 2018), 1 000 euroa	789 658	563 819	221 907	-16 764	698 984
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta, miljoonaa euroa, ilman vuoden 2014 liikelaitosten yhtiöittämisten kirjanpidollisia vaikutuksia	410,3	184,4	-157,5	-396,0	-387,3
Investointien tulorahoitus, % *)	122,6	137,0	125,3	46,8	17,7
Lainanhoitokate *)	6,3	4,7	2,4	2,1	1,7
Kassan riittävyys, pv *)	91	99	79	70	44

*) Satunnaisten tuottojen ja kulujen kirjauskäytännön 2017 muutoksen vaikutus huomioitu vuoden 2016 alkaen.

Vahvana pysynyt vuosikate on viime vuodet mahdollistanut kaupungin investointien rahoittamisen tulorahoituksella. Lisäksi se on mahdollistanut kaupungin lainakannan alenemisen.

Lainasaamisten kasvua selittää kaupunkikonserniin kuuluvalla Stadion-säätiölle Olympiastadionin peruskorjaukseen myönnetty laina suuruudeltaan 90 miljoonan euroa.

Taseen tunnusluvut	2018	2017	2016	2015	2014
Omavaraisuusaste, %	80,6	79,6	77,6	77,9	78
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	45,8	47,7	49,9	52,5	45,6
Velat ja vastuut % käyttötuloista	51,94	54,2	53	..	..
Lainakanta, 31.12. milj. euroa	1 100	1 206	1 371	1 582	1 569
Lainat, euroa/asukas	1 693	1 871	2 157	2 518	2 521
Lainasaamiset, 31.12. milj. euroa	1 944	1 894	1 951	2 009	2 087

Helsingin kaupunkikonsernin vuoden 2018 vuosikate heikkeni vuodesta 2017 noin 35 miljoonalla eurolla ollen 1 358 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin vuosikate aleni 86 miljoonaa euroa vuonna 2018 edelliseen vuoteen verrattuna. Näin ollen tytäryhteisöjen vaikutus kaupunkikonsernin vuosikatetta nostavasti oli yli 50 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Ennen kaikkea Helen Oy:n toiminta oli edellistä vuotta kannattavampaa.

Kaupunkikonsernin ylijäämä oli 528 miljoonaa euroa ja se heikkeni edellisestä vuodesta 120 miljoonaa euroa. Helsingin kaupungin ylijäämä oli 75 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa heikompi.

Helsingin kaupunkikonsernin tuloslaskelma

1 000 euroa	01.01.-31.12.2018	01.01.-31.12.2017
Toimintatuotot	3 551 633	3 368 014
Toimintakulut	-5 797 476	-5 549 282
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta / tappiosta (-)	14 523	23 333
TOIMINTAKATE	-2 231 320	-2 157 935
Verotulot	3 416 582	3 380 795
Valtionosuudet	197 861	220 442
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	20 613	17 647
Muut rahoitustuotot	7 960	10 023
Korkokulut	-61 488	-69 456
Muut rahoituskulut	7 798	-8 851
	-25 117	-50 638
VUOSIKATE	1 358 006	1 392 664
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-777 801	-708 445
Omistuksen eliminointierot	-2 600	-867
Arvonalentumiset	-100	0
	-780 501	-709 312
Satunnaiset erät	-18 391	2 492
TILIKAUDEN TULOS	559 114	685 844
Tilinpäätössiirrot	2 050	-15 738
Tilikauden verot	-15 145	-12 602
Laskennalliset verot	-18 959	-10 462
Vähemmistöosuudet	1 311	1 289
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ (-)	528 372	648 330
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, prosenttia	61,3	60,7
Vuosikate/ poistot, prosenttia	174,6	196,6
Vuosikate, euroa/ asukas	2 090	2 160
Asukasmäärä	649 800	644 700

Kaupunkikonsernin vuoden 2018 toiminnan ja investointien rahavirta oli -35 miljoonaa euroa negatiivinen ja selvästi edellisen vuoden tasoa (171 miljoonaa euroa) heikompi. Helsingin kaupungin vaikutus kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaan oli 150,7 miljoonaa euroa, mikä oli edellistä vuotta (245,1 miljoonaa euroa) heikompi. Tytäryhteisöjen yhteenlaskettu investointitaso oli 1 093,5 miljoonaa euroa ja se oli 328,9 miljoonaa euroa edellisen vuoden tasoa (764,6 miljoonaa euroa) suurempi. Tytäryhteisöjen kasvanut yhteenlaskettu investointitaso heikensi, kaupungin vuosikatteen heikentymisen ohella, kaupunkikonsernin toiminnan ja investointien rahavirtaa.

Kaupunkikonsernin lainakanta oli 4 983,8 miljoonaa euroa (vuonna 2017 vastaava taso oli 4 984,7 miljoonaa euroa) eli 7 670 euroa asukasta kohden. Tästä Helsingin kaupungin lainakanta oli 1 100 miljoonaa euroa eli 1 693 euroa asukasta kohden. Helsingin kaupungin lainakanta pieneni, mutta tytäryhteisöjen yhteenlaskettu lainakanta kasvoi vastaavan suuruiseksi.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

1 000 euroa	2018	2017
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	1 358 006	1 392 664
Satunnaiset erät	-18 391	2 493
Tilikauden verot	-15 145	-12 602
Tulorahoituksen korjaukset	-158 164	-188 918
	1 166 305	1 193 637
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-1 718 766	-1 385 994
Rahoitusosuudet investointimenoihin	11 511	33 379
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	506 424	330 243
	-1 200 831	-1 022 372
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-34 526	171 265
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-10 089	-10 709
Antolainasaamisten vähennys	11 509	8 986
	1 421	-1 724
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	366 423	417 793
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-305 620	-347 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-891	-26 228
	59 912	44 364
Oman pääoman muutokset	-16 411	24 163
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-58 326	-5 774
Vaihto-omaisuuden muutos	-2 857	-8 506
Saamisten muutos	-5 963	-23 272
Korottomien velkojen muutos	33 229	74 214
	-33 917	36 661
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	11 004	103 464
RAHAVAROJEN MUUTOS	-23 521	274 729
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 508 920	1 532 441
Rahavarat 1.1.	1 532 441	1 257 711
	-23 521	274 730
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 euroa	90 701	-111 905
Investointien tulorahoitus, prosenttia	79,5	103,0
Lainanhoitokate	3,3	3,5
Kassan riittävyys (pv)	69	76

Tilinpäätöksessä 2018 on esitetty ennakkotiedot väestöluvuista per 31.12.2018 sekä vertailu vuodesta 31.12.2017.

Tilastokeskus julkaisee lopulliset viralliset vuoden lopun väestömäärät seuraavan vuoden maaliskuun lopussa. Kunnanhallitusten on käsiteltävä kuntalain mukaan tilinpäätökset maaliskuun loppuun mennessä. Tilinpäätöksen käsittelyn aikataulusta johtuen Helsingin kaupungin tilinpäätöksessä on väestömääränä tilinpäätöksen valmisteluvaiheessa käytössä oleva ennakkotieto vuoden lopun väestömäärästä.

Lopullinen vuoden 2018 lopun väestömäärä oli 1 758 asukasta pienempi kuin tilinpäätöksessä todettu ennakkotieto.

Tilinpäätöksessä 2018 esitetyt tunnusluvut vuosien 2017 ja 2018 lopullisilla väestötiedoilla on esitetty liitteenä olevassa taulukossa ("Tunnusluvut 2017–2018 lopullisilla väestötiedoilla"). Tunnuksien muutos ennakkotietojen ja lopullisten tietojen välillä ei ole merkittävä.

Tilinpäätöksen käsittelyyn liittyen Khs toteaa, että kuntalain mukaan kunnanhallitus tekee toimintakertomuksessa ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen tulokset käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa tilinpäätöksissä.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että innovaatorahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa. Innovaatorahaston pääoman kasvattaminen mahdollistaa valtuustokauden aikana kaupunkistrategiaa toteuttavien määräaikaisten kehittämishankkeiden toteuttamista, esim. digitalisaatio-ohjelman kokeilutoiminnan hankkeet yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa. Rahaston sääntöjen tarkistaminen tuodaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Innovaatorahaston vapaa pääoma on maaliskuussa 2019 noin 12 miljoonaa euroa. Vuotuinen käyttö on ollut viime vuosina, joina hankehakuja on järjestetty 3 – 3,5 miljoonaa euroa.

Edelleen kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon tulisi siirtää Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa. Rahaston pääoman kasvattaminen on tarpeen vireillä olevien liikuntahankkeiden (mm. Urheahalli) rahoituksen mahdollistamiseksi. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston vapaa pääoma on maaliskuussa 2019 noin 10 miljoonaa euroa.

19.06.2019

Asia/8

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin tilinpäätös 2018
- 2 Tunnusluvut 2017 ja 2018 lopullisilla väestötiedoilla

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.06.2019 § 427

HEL 2019-002913 T 02 02 01

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää

- hyväksyä kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen siten, että tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 386 782 745,66 euroa.

- hyväksyä tilikauden tuloksen käsittelystä liikelaitosten ja talousarvion ulkopuolisten rahastojen osalta seuraavasti:

Alla olevien liikelaitosten yli-/alijäämä siirretään ko. liikelaitoksen johtokunnan esityksen mukaisesti ko. liikelaitoksen taseen omaan pääomaan.

Liikelaitos	Yli-/ alijäämä	2018 euroa
Liikenneliikelaitos (HKL)	ylijäämä	2 808 508,29
Palvelukeskusliikelaitos (Palvelukeskus Helsinki)	ylijäämä	7 345 228,65
Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa)	ylijäämä	34 451,09
Työterveysliikelaitos (Työterveys Helsinki)	ylijäämä	834 896,90
Rakentamispalveluliikelaitos (Stara)	ylijäämä	5 383 961,62

Alla olevien rahastojen yli-/alijäämä siirretään rahaston sääntöjen mukaisen ko. rahaston rahastopääomaan.

Rahasto	Yli-/ alijäämä	2018 euroa
Asuntotuotantorahasto	alijäämä	-8 266 464,09
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	ylijäämä	3 797,46
Vakuutusrahasto	ylijäämä	1 532 920,18
Innovaatorahasto	alijäämä	-2 548 580,14

- hyväksyä muun toiminnan tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavasti:

	2018 euroa
Kamppi–Töölönlahti-alueen investointirahastosta tuloutetaan alueen investointeihin käytetty määrä	10 252 840,92
Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotannon tilikauden tuloksesta	4 556 098,00
Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä	5 130 599,97
Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivarauksesta syntyneitä poistoeroa tuloutetaan	840 939,63
Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli- /alijäämiin	390 188 044,06

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää, että innovaatorahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 20 miljoonaa euroa.

Edelleen kaupunginvaltuusto päättää, että urheilu- ja ulkoilulaitosrahastoon siirretään Helsingin kaupungin taseeseen kertyneistä voittovaroista 10 miljoonaa euroa.

18.03.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi